

Moj prijatelj Mahmud

Upoznali smo se prije desetak mjeseci u alexandrijskoj luci. Zapravo, naše poznanstvo nije bilo čisto konvencionalnog karaktera, već mnogo dublje i ljudskije. Postali smo prijatelji. A kad sam prije sedam mjeseci našim brodom »Beograd« napuštao Alexandriju mislio sam da se više nikada nećemo sresti.

Kako se tada naš brod polako udaljavao od obale, moj prijatelj neprekidno je išao uz obalu, paralelno sa brodom, i nešto mi pričao, živo gestikulirajući rukama. Zar je važno što on nije znao moj jezik, a ja Arapski? Sasvim lijepo smo se razumjeli, što to, na žalost, malo tko da je i primijetio. Nalazio sam se na komandnom mostu i mahao mu. Vidio sam da je prljavom rukom brisao suze, a mene je tog trenutka nešto teško pritiskalo u prsima i jedva sam dolazio do daha. Dugo, dugo je potom stajao na samoj ivici mola mašući rukama prema brodu, koji, kako je i on mislio, zauvijek odvaja naše prijateljske susrete. A bijela, sva izlupana, emailirana šoljica u jednoj ruci pravila je neobične, samo oku uhvatljive, figure oko njegove raščupane glavice.

Potom je slobodnom rukom podigao sa tla čajnik i već odavno naučenim uzvikom nudio proizvod svog gazde. Razni glasovi i šumovi velike svjetske luke odzvanjaju oko mene, ali moje uho izdvaja samo jedan: »Čajeeeee! — To mali lučki prodavaoc čaja Mahmud u svojoj šestoj godini zarađuje kruh nasušni, uzvikujući od ranog jutra do kasne večeri: »Čajeeeee, čajeeeee!«

Sticajem slučajnih okolnosti ponovo smo se susreli prije neki dan u Alexandriji. Dok smo se brodom nalazili dobrih stotinu metara od našeg veza, osluškujući poznatu lučku vrevu i pisak brodskih sirena, prepoznao sam i izdvojio jedan, meni tako poznat glasić. Opazivši me poskakivao je u vis, sav razdragan, nepravilno uzvikujući moje ime: »Stako, Stako!« Mlatarao je malešnim suhim rukama i trčao uz molo dok mu se jednovremeno iz stare i punom gara posude s toplim i prljavim napitkom u krupnim kapima slivao »čaj« niz bosa izgrebane nejakje dječje noge.

Ne znam šta drugi oko mene za vrijeme tog prizora osjećaju. Možda sam u njihovim očima opazio čak i podsmijehe, ali ja u Mahmudovim toplim i nekud u daljine zagledanim očima, prepoznajem odavno izgubljenog i ote-tog mi dječaka kakav je bio moj sin Slobodan!

Da li mali Arapčić skakuće od sreće što me je vidio, samo radi toga što ga i ovog puta očekuje po neka novčanica, koju on ne može zaraditi ni za mjesec dana, da li očekuje komad bijelog kruha sa sirom, ili možda slatkiše, ili blago milovanje po raščupanoj kovrčavoj kosici, tople riječi prijatelja, ili je možda srećan zbog jednog i drugog, to će ostati njegova mala tajna. U njegovim nejasnim djetinjim mislima javlja se možda pitanje: »Kako to da me svi tjeraju od sebe i ćuščaju nogama, a ovaj bijeli čika jedini me razumije i voli?!«

Izvjiesno je da je taj šestogodišnji švrca osjetio toplinu za kojom svako dijete bez roditelja čezne. Danima, kako rekoh, on uzvikuje po molu i magacinima oko našeg broda nudeći čaj koji malo tko pije. Vuče se premoreno po prljavim kolovozima luke žvačući jednom dnevno nekakvu travu, arapsku salatu, ili šećernu trsku, a u srećnijem slučaju komadić sasušenog kruha. A ipak uz sve to smogne snage, kad me opazi na mostu, da pokaže svoje kao snijeg bijele i pravilne zube. I srećni smo oba. Radujemo se, jer ćemo se još tri puta vidjeti po desetak dana do idućeg proljeća, kada ćemo se vjerovatno na duže vrijeme rastati.

I danas, kad smo ponovo isplivljavali iz Alexandrije, Mahmudov nevin i veoma tužan dječji pogled nedvosmisleno mi je potvrđivao staru istinu da su sva djeca svijeta, bez obzira na boju kože ili geografske udaljenosti, u svojim bezazlenostima i toplini srca jednaka, da u njima kucaju malešna srca, naročito kod ovakvih napuštenih mališana, koji ne znaju za svoje roditelje, ni za roditeljsku ljubav i koji po katkad, kao ovog puta Mahmud, u nekom pomorc u iz tko zna koje zemlje, pronađu svoju zauvijek izgubljenu roditeljsku toplinu

Odlazim daleko od lijepog malog Mahmuda, ali ipak brojim dane do našeg idućeg susreta, koji, bar meni tako liči, na susret oca i sina